

شعوبه اخبار
اداره خانه سی بك اوغلا حاده كيرده نومرو 75

MEDJMOUA-I-AHBAAR
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau: 65 Grand Rue de Péra

Սենյակի րէշին 120.— 6 րոյնը 60.
Սենյակի րոսթա իւճրէթի 30.— 75 հիւր
րոսթա 80 րոյնը տրբւ
Տէրճ խորէճէք իւնաւթ իշին այրճա
բաղարլըզ օրուներս
Ղաղթթաւա միւթէալլիք խոսուսաւթ
իշին 8. 01. 03. 05. 07. միւրաճաւթ օրուներս.

Իտարէխանէմիդ Պէյօղլունտա ճառատէյի քէյիւրտէ խաղսիմ ճիւղարնտա 75. 65

ԱՍԻՓԱՆԷ 24 ՄԱՐՏ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Եւրոյն, Աւետում եօրթուսու օլ-
մադ, վէ Յիսուս Փրկիչ Մայր եկե-
ղեցիմիդաւ ԱնՈՒՆ ՄԱՐԻԱՍ ՈՒ Ու-
խուվվէթի նաւընա հէր սէնէ իճ-
րա իտրիւն զիւնէթին եէվմի մախուս-
ուս պուլունմադ միւնաւթիւթիւթի,
մէզրիւր քիլիսէտէ սաաթ 3 տէ մու-
թանթան սուրէթտէ Գուտաւսը չէ-
րիթ թաղախ, վէ էտրիւնի սաիւթ
իճրա իտրիւնէճէ տրբւ:

Շու հալտէ, եւրոյն, Մայր եկե-
ղեցիմիդին, տինտարանը միլլէթ իւթ
մալաւալ օլաճաղընը զանն իթտր-
մէկէ միւսայիտ բէք չօք սէպէպլէր
վար տըր, Պուշարտան պիւրիւնիսի
վէ պաշլըճաւը կիւնիւն մուգատտէ.
սիւնէթի տրբւ, հէր խրիսթիւնաւ
օլան իշին, իշպու մուպարէք կիւն-
լէրտէ իճրա ի պատէթ' ֆէրիլէթի
աշքեաւը տրիւնէտէն օլաւալու կի-
պի, աշի ֆէրիլէթին մէրիւնէթի պի-
զիմ իշին տէ ճարի օլմադ թապի
տրբւ:

Տիւրք պիւր սէպէպլ տէ, Անուս
Մարիամու եղբարիւթիւնու նաւը
թաշլընտա պուլունմաւ Ուխուվ-
վէթին սէնէլէք զիւնէթիւն իճրա-
ւը քէյիւնէթի տրբւ, պու Ու-
խուվվէթ կէրչի պուլունմաւ բէք չօք
սէնէլէր էվվէթ թէնէքթիւ իթմիւ,
վէ պաշլըճա միլլէթիմիդ միւթէպլէր
սարրաֆան վէ էանաֆընտան միւ-
րէքթէպ պուլունմուզ պիւր ճէմիլէթ
իսէ տէ, վաթթիւնտէ ճէմաւթըմը-
գա պիւնէլը խալր ու մուհասէնա-
թը վաղը օլմուշ, նիշէ միւշթիւ վէ
զալլէթի զէմանլարտա ճէմաւթըմը-
գա իպարալը խըտմէթի ֆէտաթեարի
իթմիւ, վէ պուլունմաւ պաշլա
Մայր եկեղեցիմիդէ եատիկեար օլ-
մադ իւզրէ էօլլէ պիւր պաշլէր իճտա
իլլէմիւ տրբւ, նիշէ նիշէ միւնիլէ-
լէրի մէշնուտ օլմուշ օլմաւը ճիւնէթիւ,
ինաիմիդտէ գըլմէթ ու հայիւնէ-
թի տրիւնէ վէ ինսանիւնէթէ բէք
պիւնէլը պուլունմուշ տուր, իշթէ,
եւրոյն օլ Ուխուվվէթին զիւրի ճէ-
միլլէթ պիւր հիւրմէթ օլմադ իւզրէ
էտրիւնի մախուսէ իճրա գըլընա-
ճադ վէ մէզրիւր միւնիլէթի պատ-
կեր տալի թափօր իւթ կէզտրիլէ
ճէք տրբւ:

Իշինէնիւ սէպէպլ Յիսուս Փրկիչ
քիլիսէմիդ' ճէմաւթըմը քէֆրատը-
նըն սաթին օլտուղու սէմիլէրտէն
հէր նէ գատար ուզադ, վէ մէվ-
գիլ տէ, էթրաֆընտաթի շախանը
թէնսիւթ մէնզարէնին էլան պա-

գաւը հասէպլլէ միւնաւթիւթիմիդ
իսէ տէ, նիհասէթ Մայր եկեղեցի-
միդ, վէ ճէմաւթըմըն իպլի-
տա թէնէթիւնտէ, նիշէ նիշէ դալա-
յիւ ու միւշթիւթ էանաւընտա վի-
ճուտէ կէթիւրիմիւ իւթ իպատէթ-
իւնէմիդ օլտու, պու ճիւնէթիւթիւթ
քիլիսէթ մէզրիւր ինտրիմիդտէ է-
հէմիլլէթի մախուսէսի պուլուն-
մադ թապի տրբւ:

Վէլհասըլ տէօրտիւնէիւ վէ սօն
պիւր սէպէպլ տէ, եւրոյն զիւնէթի
րուհանիւնտէ Կաթիլիկոս-թաթիւթի
հազրէթիւթիւն հազր պուլունա-
ճադըմը, վէ Ասյանեան ֆադ. Կա-
րապետ սէրիսագօրս ճէնապլէրիւն
Գուտաւսը չէրիլի թաղախ իտէ-
ճէքթիւթի քէյիւնէթի տրբւ:

Իշթէ պու տէօրիւթ սէպէպլ տէ, եւ-
րոյն քեաիլիլէ միւթէպլէրանը միլ-
լէթին վէ զէվաթը սախիւնիւն' Յիսուս
Փրկիչ քիլիսէմիդտէ հազր պու-
լունմալարընը իճապ իթտրիւթի վա-
ղիլի հիւրմէթտէ տրբւ: Մայր
խրիսթիւնաւ ճէմաւթըմը, պէօլլէ
կիւնէթտէ, զիւր իթտրիւթիմիդ սէ-
պէպլէրի ֆէվթէլաւտէ նազարը իթի-
նաւա տարադ, իճապը իճրաւընա
միւսարաւթը' ֆէրիլէթի զիւնէթ
պիւրիւթիւթի, վէ քիլիսէթիւնէ, ա-
գալիս տրիւնէթիւնէ, խալրիսաշա-
րընա վէ րուստա իւնհանիւնէ-
լէրիւն հիւրմէթ իթմէթիլի' է'ն
մուգատտէս պիւր պօրճ թանըթօր-
լար, Պիլ նիշին տրիւնէթի իթիսալ
իթմէթիլի, վէ պու կիպի սըրա-
լարտա տաշիպի հաթիլէթ ու հիւ-
սիւնաթ օլտուղու մուզ պիլիլի
կէօթթիւթէթիւթ:

Եւրոյն զիւնէթի վէսիլէթի տրի-
տէթի չիլիլ' պաղըլարըն արգուսու իւ-
զէրիւն տէրճ իլլէրիլ:

ՅԱՆՈՒՆ
ՄԱՐԻԱՍԻ ՏԻՐԱՍՈՐ

Այն քաղցր որ յերկնուտ զօղանը,
Այն քաղցր զուրնիւն յականը,
Զոր լար անմահիւն ի սէր
Այսօր յարեւու ի լոյս
Գեղեցիկ հընչիւղիւն ասէր,
Այն քաղցր էր անուշ, ո'վ կոյս:
Ըզբեզ ճայնէր ամպն առ ամբ,
Ըզբեզ երկնից ծիրն ողջամբ.
Զեփիւն չունէ առ չունէ թեթեւ
Ըզբեզ Մարիամ երգէր.
Պարզեալ ծիծեռուտ ի թեւս
Ըզբեզ Մարիամ ճայնէր:

Շաղ չաղ յատեղադ ցօղել
Անուշ առնէր ել ել.
Տեղացի յամպոյն ցօղն ի մարգ
Զհովտին նըկարէր դալար,
Ի թերթս ի ծաղկուն համակ
Զանուն քո գըրիւր պայծառ:

Յերկն Մարիամ լըաւ,
Յերկն Մարիամ տըաւ.
Մի ճայնէս լըաւ, ճայն մի-
Ամէն արարածն ի շար
Նըման եղեցանց հովուի
Ըզբեզ երգէր ըզմայր:

Զըկայր, չեղիցի ել չիք
Անուն քան ըզբեզ քաղցրիկ,
Փափիկի, նապիկի, քընքոյ,
Գողտրիկ, երանիկ, անճառ.
Քան զայն' ինքն Աստուած' անոյշ
Երբէք ոչ յօղեաց բարբառ:

Ի ցանկն Աղեկայ խրամատ
Ի ցանկն այն անկաւ խրամատ,
Ի ծառն անիծից էլ սուր
Յորժամ Մարիամ հընչեաց.
Փուշք մեր գօսացան տըխուր,
Կապալէ մեր գըրժան ի բաց:

Գեղար զալարէր նըկուն
Յիւր վար թափէր օճն ըզթոյն,
Հանդէպ դարտիւն տայր տըտանն,
Եւ շատ ասպարէզ ի բաց
Դընիւր մահացուաց կոխան
Հանգոյն պայթուցեալ պարկաց:

Յանիւ զընկաց կապալէ
Մանեալ զայր անուն անգալ.
Պըսալ Յիսուսի երկոց.
Պաշին ամբաւնայ որդին,
Գըրիւք ճըգէ մայրն ի ծոց.
Հոգւոց մեր նեցո' կը կըրկին:

Զի' սուրբ զի' օրնեալ զի' մեծ
Անուն դըռնեալ յայտ աստեղց.
Ո'վ ի խորհըրդօվ անշառ,
Անճառ սքանչելեօք զեղուն
Որ բնաւ գըրկածեւ զաշխարհս
Պընկեալ պաշտեցեալ անուն:

Մանկիւն ընդ անուան մօրն իւր
Ըզկոյս Մարիամ տայ զուր.
Եւ մայրն եւ որդեակ եւ հայր,
Գերի, ագատ, ճոխ ու աղքատ,
Մարտիկն ի մահուն իսկ վայր
Կարգան Մարիամ անհատ:

Յանուն Մարիամ' հերձու
Նաւաղըն զանդուր ծովու.
Եւ որք աւաղին զըրծեն
Անսանձ կապուտակ նըթոյք.
Լոկ յայտ անուանէս սարսեն
Փրփուր առ փրփուր անոյթ:

Ընուն սա զհիւրն համբարս
Որոց ու այրեաց տայ դադարս,
Պառնէ յարտաւուս սըգոյ
Հեշտին ապարտամ կենաց,
Պայծառ գործէ զակն յուսոյ,
Եւ զիւր' ըզմահուն արկած:

Քանիցս եւ իմ սիրտ ի խոռվ
Մինչ մաղձ զիւր յիւրն ի ծով,
Յանկարձ զՄարիամ յիւնաց,
Անուան հեղաւ յիւսուր իւղ.
Ընուն շառաչիւն միւրկաց
Սըրտիկ հանդարտ ել ի լիւղ:

Մեղրիկ ի բերան կաթեաց
Մեղրիկ ըզըրթուս եթաց,
Ընուն հիւնաւակաց էր լար
Յորժամ Մարիամ ասաց,

Բոլոր անձնս մի բարբառ,
Բոլոր շունչս շունչ նուազաց:
Արդ ես զիւրադայթ մանկան
Ի տիպ բաղմահայց լալիսն
Կարդամ Մարիամ ըզբեզ
Յամէն դէպի յամէն րոպէ,
Իմ յոյս իմ նեցուկ դու ես,
Ըզբեզ անձն իմ միշտ խնդրէ:
Ո'հ, զի'նչ ցանկալի քան զայն'
Զի' դու ասացես միայն,
Թէ Տէրն իմ Աստուածն Յիսուս
Եւ այս վըշտահար սըրտիկ'
Զոյգ զիս կոչեն' մայր եւ կոյս:
Ո'վ ինձ աննըման որդիք:
Հ. ԱՆՈՒՆ Մ. ԱԼԻՇԱՆ

ՆԱՄԱԿ ՄԸ

Խմբագիր...

Ամենապատիւ Գերբը. Հոգեւոր Տէրն
Ազգային վարչութեան զանազան ճիւ-
ղերուն վիճակը ապահովցնելէ յետոյ
ձեռնարկած էր նախ. Վ. Գրիգոր Լու-
սաւորիչը Ուսումնարանի հաստատու-
թեան, զայն եւ ի գլուխ հանելէն յե-
տոյ իւր հոգացողութիւնը դարձուցած
էր աղքատ եւ որք կանանց եւ օրիորդաց
խնամակալութեան կրթութեան եւ դաս-
տիարակութեան գործոյն. յոյս վասն
Գրիգորի ճիւղայց՝ Ընկերութիւնը որ
գրեթէ զաղարեալէր, ընդարձակ ծրա-
քիւր մը վրայ վերականգնեց, որով քիչ
ատենուան մէջ վերականգնուով ընկե-
րութեան գործադիր ժողովոյ ճիւղայց
իրենց փութալան ետանդեալը բաւա-
կան գումար հաւաքեցին, եւ ըստ ծրա-
քոյն հարկւրին քանըն պահեստի ստակ
եւ հարկւրին յիսունը հետքհեալ այրի եւ
որք տիկնայց եւ ընտանեաց ախորժանը
յատկացուցին, եւ մնացած հարկւրին
քանն ալ աղքատ օրիորդաց կրթու-
թեան եւ դաստիարակութեան սեպհա-
կանելով հոս եւ գաւառներն օրիորդաց
վարժարաններն օժանդակելու կամ որք
աղջկաններն վարժարաններ զնելու եւ երբ
միջոցներն բաւականայ, որքանց եւ ար-
ուեստանց հաստատելու մտադիր պիտի
ըլլան. Այլ սակայն միւս կողմը զգալի
պիտոյը մը կար, զոր պէտք էր նոյնպէս
դարմանել, այսինքն հասարակութեան
մէկ կողմէ ուսումնաւարտ աշակերտնե-
րուն մէջ բարոյական եւ ուսումնական
զգածուներն վառ պահելու, մէկմէկ
ձանչնալու, միմիւրն անձնուիրաբար
ձեռնտու ըլլալու, որք եւ աղքատ մանչ
տղայոց կրթութեան եւ դաստիարակու-
թեան օգնելու, ուսումնաւարտ աշա-
կերտաց գործ եւ պաշտօն հայթաթելու
եւ բարձրագոյն դպրոցներ առաքելոյնե-
րուն օժանդակելու, շահաւէտ երկասի-
րութեանց հրատարակման հանգանա-
կելու, հոս եւ գաւառներն մանչ տղայոց
դպրոցներ հաստատելու կամ հաստա-
տեալներու դարմանան նպաստ ընելու,
կամ պէտք եղած գրեւոր կամ դասա-
տու առաքելու, կարօտ եւ արժանաւոր
ազգայնոց արհեստի պիտոյըը հոգալու:

իսկ այդ մարդասիրական և բարեգործական ձեռնարկութիւններէ՛ զատ՝ միւս կողմէ՛ երբեմն երբեմն այս ուսումնական բարոյական և ուսումնական բանաստեղծիւններ կատարելով երիտասարդաց դասուն մէջ թէ՛ ողջմտութեան թէ՛ գլխութեան թէ՛՝ դիտութեան և տոհմային հմտութեան և ի մասնաւորի բարեգութի կայսեր Գահոյից և իւր Մեծագոր Տէրութեան սերտ հաւատարմութեան նուիրական սկզբունքը և զգածմունքը ևս առաւել արծալծելու, ուստի և այս ժողովներուն մէջ կրօնական և քաղաքական խնդրոց յուզմունք և ո՛ր և է խաղարգիւեալ ըլլալու և կատարեալ իրաջայտնութեան և բարեկարգութեամբ միմիանց հետ վարուելու և որոշեալ օրեր կաթողիկոսարանի սրահը գումարուելով այսպիսի բարեգործական, բարոյական և բանասիրական զբաղմանց հետ պարապելու նպատակաւ նոյն ինքն Ամենապատիւ Գերերջ, Հոգեւոր Տէրն բարձրագոյն պաշտօնական հաւանութեամբ իսկ և իւր բարձր հսկողութեան ներքեւ գտնուելու պայմանաւ կաթողիկէ՛ Հայ երկրասարդաց ակումբ մը կազմած է :

Արդէն իւր նախագահութեան ներ-
քեւ քանի մը գումարովուք տեղի ու-
նեցան. դիւանը կազմուեցաւ, որուն
Մեծ. Սինապեան Գրիգոր Էֆէնտի Ա.
տենապետ, Բէժմէջ Նշուարդ Էֆ. դեբ-
-Ատենապետ, Շէրպէթեան Յակոբ Էֆ.
Գանձապետ և Կոմիտաս Էֆ. Մնացական
Ատենադպիր անուանեցան, անուանեալ
անդամք իրենց հանգանակութիւնը ճը-
ւիրեցին, իսկ Գերբը՝ Հոգեւոր Տէր-
բայ ի հանդանակութենէն Ակմար ապա-
գայ Մատանադարանի համար 60 կտոր
ընտիր գրեանք նուիրեց, Ակումբը իւր
մարդասիրական նպատակին համեմատ
երկրորդ գումարման մէջ համաձայնու-
թեամբ երկու աղքատիկ՝ բայց ուշիմ և
բարեկիրթ տղաք իւր ծախելք Ս. Գը-
րիգոր Լուսաւորիչ Ուսումնարանը գե-
տեղեց՝ զՅակոբ Աննդուկեան Սեբաս-
տացի և զՄիքայէլ Մեղրունի Պօլսեցի
Ուսումնարանն ալ կէս թղակաւ դա-
նոնք ընդունիլ հաւանեցաւ. նոյնպէս
ի Պէհէնսնի Պէննայեան Յայգ. Սահա-
մարդապետի հաստատած դպրոցին ա-
միսը 100 դր. լուծարկեց. մտադրի-
նէ նոյնպէս Սալաթիոյ մանչ տղոց դըպ-
րոցին աշխարհագրական գրեանքն ու
աղգային ուսանողաց իրենց պիտոյն
նկատմամբ դրամական նպաստ մը ընել

Անտարակոյս է որ այսպիսի բարե-
գործական, բարոյական և ուսումնա-
կան նպատակ մը ունեցող հաստատու-
թեան զարգացմանը հասարակութեան
ամեն անհատ բաղձացող պիտի ըլլայ,
և թէ մեծամեծք՝ նամանաւանդ ծնողը
պիտի գնահատեն այդպիսի բարոյակա-
ն բարձր նպատակաւ մը հաստատուած և
իրենց որդեւոր մեծապէս նպաստաւոր
եղող հաստատութեան մը վարկը և յար-
գը։ Ակումբն իւր սովորական երիտա-
սարդ անդամներէն զատ՝ հասարակու-
թեանս Աւագանին իրեն պատուոյ Ան-
դամ ունենալ կը բաղձայ։ Վստահ եմ
որ Աւագանիք իրենց թէ՛ բարոյական
և թէ՛ նւթական ձեռնտուութիւնը
չի պիտի զլանան։ Ակումբը բարոյական
դպրոց մ'է, ուր կաթողիկէ՛ Հայ երի-
տասարդք ընտիր քրիստոնէի՛ անկեղծ
նպատակով և ուսեսլա և բարեկիրթ երի-
տասարդի մը անհրաժեշտ եղած առա-
քնածութեանց և բարեմասնութեանց ըզ-
րանումամբք եւս առաւել պիտի ստացոր-
նուին։

(Մէճմուռ)

Էօթէտէն պէրու զազէթամը
սիւթունլէրինտէ լիզումու իջթի-
եաճընտան պահս իտիլէն ճէմա-
թըմըզ կէնճլէրինտէն միւրէքքէ-
պիր ճէսիյեթին էմիր թէչքիլի՝
նիհանէթ թիւթ պէթլու Կաթողիկոս.
բաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրինին
տէրքեար օլան զայրէթլէրի, թէչ-
վիլէլէրի վէ արգուլէրի սանէսինտէ
պու քէրրէ նէթիճէքէզիրի մուվաֆ
ֆազլըյէթ օլուպ, հիւքիւմէթի
Սէնլիյէճէ տախի թաստիգ պույ-
րուլմուչ օլմալլէ, իճրաաթա պաշ-
լամըչ արը:

իշպուռ ճէմիյեթին մագ սէտի՝
պալատէքի թահրիրաթ տա մու-
ֆասսալէն պէհան օլունմուշ օլտու-
ղու վէճհէ, թապիիյեթին սալթա-
նաթը Սէնիյէ իւլէ միւֆթէիւր
պուլունան միլլէթիմիզին մանէվի
վէ իմի իսլահ ու թէրազզըսընա
ղայրէթ իյլէմէքտէն, վէ ումուրը
խայրիեթ եօլունտա թէչէպպի, սաթ-
տա պուլունմագտան իպարէթ տիր,
ճէմիյեթին մէզքիւրէնին թիչէք-
քիւլիւնտէն տօլաեւը էվվէլէ միւրտէ
կաթողիկոս-բաթրիզ հաղրէթլէրի-
նէ միլլէթճէ թագտիմի թէչէքքիւր
իթմէլիեթիզ քի, իսլահ վէ թէրազ-
գըրի միլլէթ եօլունտա պիր թագըմ
իճթիեհաճաթը թահթը նաղարը ի-
թիւնաեա ալարազ, պունլարըն դուվ-
վէտէն ֆիլիւ կէլմէսի էմըինտէ
սարֆը զիհն ու ֆէտահ նէֆա իթ-
տիքլէրի կիպի, պէօյլէ պիր ճէմի-
եթին տէ թէչքիլէ մուվաֆֆագ օլ-
մուշար տըր, Սանիէն՝ արըզ մէմու-
նիյեթի իթմէլիեթիզ օ կէնճլէրէքի,
չօգտան պէրու թէչքիլի արգու օլու-
նան իշպուռ ճէմիյեթին իւզում վէ
էհէմմիեթին թագտիրէն, միւշա-
րիւլէյ Քաթրիզ էֆ. հազրէթլէրինին
տավէթինէ իճապէթ իյլէմիշէր տիր
ճէմիյեթին՝ տէրիհտէ իթմիշ
օլտուղու ֆիլիլիեթիզ ու իճրաս-
թա կէլինճէ, պունլար օլ գատար
էլգէմ, օլ գատար էհէմմ շէյլէր
տիր քի, պունլարը թահթը նաղար
ու իթիպարա ալմագ, իճապընա
պագմագ, վէ պաշա չրգարմագ՝
հազըզէթէն ինսանիեթթճէ, միլ-
լէթճէ բէք պիւնիւք համիլիեթ, վէ
աղիմ պիր խըտմէթ տիր, վէ կէնճ-
լէրիմիզ իշին տէ պունտան զիւնա-
շէրէֆ ու իթթիմիսարը մանէվի թա-
սավփուր օլունմագը:

Անճաք, չու սրբատա կաթողիկոս
բաթրիք րիւթպէթու ճէննտի
հաղրէթլերինին հիւսնի միւրատա-
րը նէ՛ մէրթպէտէ օլտա, պաշլը-
նա՛ ճէմիյեթի թէրքիպիտէն կէն-
լէրիմիզին ահպաթ ու մէթանէթի
լազըմ տըր: Սէպաթ ու մէթանէթ
օլմաեընճա, հիշ պիր չէյ եաբըլա-
մազ, վէ պուռնուն նէթիճէի թա-
պիյեթսինին տէ, չիմաթի թէպ-
րիքեաթ վէ մէմնուն/յիեթին աքսի
օլարազ, սըրֆ մուճիպի թէէսսիւֆ
վէ շայեանը մուախէզէ օլմադըրն-
տա իշթրիպզ հոգ տուր: Պիտան-
այէյն, իշպու ճէմ/յիեթին թէշքի-
ինտէն տօլաեը իզհարը մէմնուն/յ-
եթի թիտիկիմիզ գատար, սէպաթ
ու մէթանէթի տէվամ ու մուվաֆ-
ֆազըրիյէթիին տէ օլ գատար թէ-
մէնի իյլէրիզ:

Ճնշվելու է թիվ մեզ պատրե հազգւն-
տա մալիւմաթը հազի օլան մեզգիւր
մեթը ու պու մեմնունէն տեւը իթ-
մեթլէ պերապեր, պու ճնշվելու է
գայտ օլունմադ արգունսնտէ օլան-
լարըն՝ քիմլէրէ միւրաճաթը լազըմ
կէտիկի, վէ նէ՝ կիպի շերաթ
թաշմընտա իշպու արգունտն իճ-
րաուր գապիլ օլտուղւ, վէ տահա
սաիթ պու կիպի մալիւմաթը միւգ-
թապիկէնին՝ նշրի լիւզումունու տա-
լի մէրճիկնէ անըղանէ արղ ու պե-
եան իլլէիլի:

ጥዕኑ ሲባል

(Շարունակութիւն թիւ 2331)

Գաւառացւոց նիւթական և բարոյական կացութեան, տեղական յարաբերութեանց, ազգային գործոց, վարչական մարմնոյն, դպրոցաց, կրթական և բարեգործական հաստատութեանց ու վարչութեան և ոչ մէկ գործին, ձեռնարկութեան և արդեանց նկատմամբ մենք ոչինչ տեղեկութիւն ունինք։ Չունինք ազգային շահուց և գործոց յատուկ լրագիր կամ օսկան որ տայ մեզի այսպիսի կարևոր օսկան որ տայ մեր յայտարարական հետեւութիւնը։ արդ ընական հետեւութիւնը մեր այս միշտ դատաւարտելի և միշտ ալ ցաւալի և ոչ յառաջարկական անտարբերութեան է տգիտոյթիմ, հետեւաբար այս կամ այն ինչ գաւառն մենք միայն այն ատեն կը յիշենք երբ նորա եպիսկոպոսին ընտրութիւնը տեղի ունենայ և ձեռնադրութեան հանդէսը Պոլսոյ եկեղեցեաց միոյն մէջ կատարուի։ երեք չորս ամսն կը նայլա որ թղթակից մըն ալ կը ստորագրէ և կը հրատարակէ թերթիս մէջ վիճաւորին մուտն իմ մակալ քաղաքը։ ալ այնուհետեւ կը տիրէ յաւիտեանական լուռութիւն մ'որով ոչ Պոլսեցին գաւառացիէն և ոչ ալ գաւառացին Պոլսեցիէն լուր և տեղեկութիւն ունի։ Իրաց այս կացութեան մէջ Պոլսեցի հըրտարակազմերն ու լրագիրն Բօնէ կըրնայ գրել երբ ամենեւին իսկ կ'անգիտանայ գաւառացւոց վիճակը։ մուրացածոյ տեղեկութիւններ պիտի առնէ Պոլիս գտնուող պանդուխտներէն և Բաշանայներէն, որոնք շատ ինչ շատ անգամ մեզի պէս ինչ գոյցի սնցով ալ առնի տգիտ ինչ մի մի իրենց ազգային գործոց նկատմամբ։

— Գաւառը ժամանակին առեւտրական, գիտական և յառաջադիմական պահանջմանն առջեւ պէտք է որ ձեռն ի գործ արկեալ սկսին գործել: Եթէ կ'ուզեն ժամանակին հասանքին հետեւել նախ իրենք պիտի Ըւան Լըճօրէն մտածող և գործողը:

Անուրանալի ճշմարտութիւն մըն է որ
Գաղատայոյ երկաթուղեաց շինութեամբ
գաւառաց գործունէութեան նոր դա-
րազուլս կը սկսի . երկաթուղիք իրեն-
տովեւն վանելով ինչ գործիւններն ,
նորանոր յառաջիմութիւններ կը բե-
րեն իրենց ետեւն որով և փոփոխութիւն-
ներ պլտի պահանջեն կրթական խնդ-
րին , առեւտրական հրապարակին , եր-
կրագործութեան արտադրութեանց մէջ,
արդ մերոնք ինչպէ՞ս պիտի համապատաս-
խանեն այս պահանջմանց , Գաւառք որ-
պէս զի չտուփեն՝ նախ ամէն բանէ յառաջ
կրթական խնդիրն պէտք է որ իրջօրէն
նկատողութեան առնուեն . Որչափ կրցած
ենք ստուգել , գաւառք չեն կրնար գոհ
ըլլալ իրենց կրթական ուղղութենէն ,
որուն վերին հսկողութիւնք շատ տեղեր
յանձնուած է օտարաց , որոնք ո՛չ միշտ

գիտեն մեր պիտոյքը և ո՛չ ալ կը ճանչնան մեզի հարկաւոր և օգտակար եղածը։ Այսպէս մեր առաջնակարգ թեմերէն երեքն — Գաղատիա, Կարին և Տրապիզոն — իրենց զաւակաց կրթութիւնը ֆրէճնէրուն յանձնելով, միթէ՞ պիտի կարենան զերծ մնալ ա՛յն կորուստենէն, որոնց ենթակայ են, իրենց որդւոց սիրտն ու միտքը գաղղիբէրէնիւ պարարելով և բնաւ կամ ոչինչ կարեւորութիւն չտալով մեր և բարեխնամ Տէրութեան պաշտօնական լեզուին, միթէ՞ կարող պիտի ըլլան իրենց մտաւորական զարգացման մակարդակն աշխուսցնել, ժամանակը պիտի տայ ասոնց պատասխանը։

Գաւառը թո՛ղ օրինակ առնուն Պոլիսն,
իրենց երազած այն Իստամբուլն, ուր օ-
տարին կրթութիւնն (Ֆրէճերերուն, Յի-
ստսեանց և Լազարիստներուն) ընդու-
նողը սակաւաթիւ են. ես իսկ աշակեր-
տած ըլլալովս ասոնց, փոքր ի շատէ
անձին փորձովը գիտեմ օտարաց, չըսեմ
թիւր պէլ անյարար կրթութիւնը։ Մը-
լիթիայեան կրկին վարժարանաց և Լու-
սաւորչեան ուսումնարանին շրջանա-
ւարտը շատ աւելի բանգլտ, շատ աւելի
ուսեալ և լեզուազէտ են քան թիւով այն
կարգ մը նուազագոյն երիտասարդներն
որոնք համարեա ոչինչ գիտեն հաստատոհան-
նդամանա։ Գաղափաւ, Կարին և Տրապի-
զոն չէ՛ին կրնար կոչել Մխիթարեաննե-
րը և կամ տեղական ոյժերով բարելա-
ւել իրենց դպրոցներն ու վարժարան-
ները։ Գուցէ ա՛յոյ եթէ դրամ ունենան
Այս՝ առաջին աւարկութիւնէն չէ, որուն
պատասխանն պիտի տամ վերջէն։

— Մեր թեմերէն չատեր և ոչ իսկ դպարոց ունին և կամ ունեցածնին խեղճ ու կրակ են: Ի Մարաշ կան 80(1)է աւելի կաթողիկէ-Հայ ընտանիքներ, որոնք պէտք է որ ունենան 20(2)է աւելի ուսման կարօտ մանկաւիճք: Մարաշցոց դպրոցն Հեռի՝ է զուսացուցիչ վիճակ ունենալէ: զիտեմ որ Գերմանիկոյ ժողովուրդն ազգաստ է, սով, կրակ և բազմաշքով խօթութութիւնք վերջին հարուածը տուին այս բազմաշարքար հասարակութեան: Մարաշի դպրոցին կացութեանը վիճակակից են մեր թեմոց մէկէ աւելի կըրթական հաստատութիւններն, որոնք ո՛չ ընտիր և ուսեալ դաստատու ունին, ո՛չ դասադրքեր, և ո՛չ ալ՝ ուսմանց գործնական ու յարմար ծրագիր, ևայլն, ևայլն: Այս ամէն չարեաց դարման ընելու համար կայ միակ դեղ մը, զոր կարծես անտես կամ բարձի թողի եղած էր ցայսօր:

Գաւառացիք պետք չէ որ անկախորոյթ իրեն
ռենկեան կենդրոնեն . առհն զառաւ պետք է
որ ինքզինքն հռչայ հռ իւր պետքերը շնոն :

Գաւառացիք քանի որ այս սկզբունքը
չուենին և հաստատապէս չեն իսկ առա-
ջադրած ըստ այս սկզբանս գործելու
անկարելի է որ կարենան մագլի չափ-
ստանադիրմել, ինչ դարձան կը սպա-
սան կենդրոնէն. Պոյիս հաջիկ թի իրն
կը խառն, ինչ ընէ կաթոցիկոս-Պատ-
րիարքն կամ Եպիսկոպոսն մ'ենթէ գաւա-
ռացին ցուրտ է իրեն դպրոցին, չտար-
րի դրամն ու չի հրտուցաներ առ ազգե-
րունցած պարտքն. Եթէ գաւառացիք
ճշմարտիւ կուզեն իրենց դպրոցաց բար-
ւորումն, յաշոգութիւնն, նիւթական
և բարոյական յաւաքադիրմութիւնն
իրնցօղունթիւնան կանոնին հետեւի-
լպէաք է. Ուսմանց ծրագիրն յարմար-
ցնել տեղական պիտոյից, հանգան-
կութիւններն ընել, Ուսումնական ժո-
ղովներն և բարեգործական ակերու-
թիւններ հաստատել, ունենալ ընտիր
ուսուցչական կը բաշխանք, ահա՛ ինչ յա-
մեն պիտի ստէի մը բաղձանք և կը մաղթեն
սին գաւառացի եղբարց.

ՅՈՎ Հ. Յ. ԱՂԱՆ

Բերա, 20 մարտ 92

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Բարիս 3 ապրիլ. Թոնքինտէն վարիտ օլան րէսմի պիր թէլէկրաֆա նէղարէն, հուտուտտա ասիլէ-րին թանձր իշղալինտէ պուլունան պաղը մէվադըրի միւսթաճէմէ պիր չօգ մուհարէպէլէրտէն օրա գապթ ու իսթիլա օլունմուշ տուր, Իւշիւ զապթթ օլմագ իւզըն Ֆրանսըզլար-տան 20 քիշի գատար թէլէֆ օլ-մուշ տուր:

Երէն րէսմի պիր թէլէկրաֆա նէ-զարէն, Աթրիգատա Տահմէլիլէր Գոթօնու գուրպինտէ պիր խայի-քէօլէր իւզընի հիւճում իտէ-րէք խարապ իթմիշ օլունգլարն-տան, չըմալի Կուլինէա իւլքէսինին Ֆրանսըզ վարիտ, Տահմէյ գրալը Պէհանգինէ շէտիտ սուրէթտէ իճ-րաի թէվալիհաթ վէ իսթարաթ իյլէմիշ տիր, Պունուլ իւզընի պի-ճիւմէ թէտապիրի միւտաֆաքէա-րանէ իթթիլաղ իտիւմիշ օլունգլ, սիլահ վէ էսիւր աղաղութաքընը թէ-մաթիլէ մէն իտէպիլմէք իշին Տօհօ-մէյ մէմալիքին պիլճիւմէ սէվա-հիլի եհնիտէն ապլօգա թահթընա ալլըմը տըր, Գրալ Պէհանգինէ ահտ-նամէ մուհարիսնէ վէրիլէն 20000 ֆր. թախսիսաթ արթըգ թէտիսէ օլունմաեաճագ տըր, Ֆրանսա հիւ-քիւմէթի օ ճիվարարտա պուլուն-նան աքէրին միգտարընը արթը-մագ իշին Մէհիսի մէպուսանտան 330000 ֆր. իւզ պիր թախսիսաթ թալլապ իտէճէք տիր:

Բէթրէսպուրկ 3. Մայիսէ բօլի-թիլգատը հազընտա Ալմանիա իլէ Բուսիա արաթընտա ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթա տաիր տէվլըան իտէն շայեալարտան տօյաիւր վէտէմօթի զաղթաթընը պէհանընա կէօրէ, Բու-սիանըն Պէրլին սէֆիրի գօնթ Ծու-վալօֆուն Բէթրէսպուրկա սէյեա-հաթը պու մատտէնէ տաիր օլունգլ, պիր Բուս գօմիսիօնու, Ալմանիա թարաֆընտան վագը օլան թէքի-ֆաթը թէտգիլի իթմէնէ մէմուր օլ-մուշ, վէ թէքիլիֆաթը մէգըիլիէ գօմիսիօնը մէգպուր թարաֆընտան րէտտ իտիլմէմիշ տիր:

Աթլինա 3. Բէսմի զաղթաթա՝ եհնի գապինէթօնուն բօլկրաթընը նէշի իթմիշ օլունգլ, պունտա թէպէտտիւ-լիւ վիւքէլա էսպապը թայիլին օ-լունմուշ, վէ պու թէպէտտիւլիւն ահվալը պուհրան իշթիլմալտէն վէ սապագ գապինէթօնուն հէր ճիհէթ-ճէ սուի իտարէսինտէն նէշէթ իթ-տիլի պիւտան օլունմուշ տուր, Եհ-նի գապինէթօ՝ գալմանիլնէ րիա-եհէթ իտէճէկինի, նամուսու վէ պիթարաֆ պիր իտարէ թէշքիլ իյ-լէնէճէկինի, վէրկիլէրին թատիլի թարիֆէլլէ վարիտաթը արթըրաճա-ղընը վէ միւմըին մէրթէպէ մէսարի-ֆի էքսիլթէճէկինի վատ իթմէքտէ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սատրաղամ վէ եաղլըն էքրէմ ֆէ-խամէթլու տէվլէթլու Ահմէտ ճէվաա

բաշա հազրէթլէրինէ մուրաաա Մէհի-տի նիշանը զիշանը իհսան:

Տիեարպէրի վիլանէթի տախիլնտէ քեային Լիլէ գաղաթը գալմագալը՝ Յիւնիսի սընթիտան միւնթէլիսու ճէ-պէլի Սաֆան գալմագալընտան միւն-ֆաթը Մէհիմէտ Իզգիթ էֆ.նէ թէֆ-վիլ:

Հիւլէ սանճաղը միւթէսարընը ճէ-լալ բաշա հազրէթլէրինէ Յիւնիսի Մէ-հիտի:

Պաղտաա վիլանէթի մէհիսի իտարէ ազաթընտան Ապուլ Գատէր բաշահա Կիւնիսի Օսմանի նիշանլարը իհսան պուլունմուշ տուր:

Իսկէնտէրէտէն ալընան մալիւ-մաթա կէօրէ, Իզգէտտին վաթօրու աիւնքի կիւն շէնրի մէգըիւրէ մու-վաթըլէթլէ, գաղաթը սէֆինէսի օլան Մէհիմէտ Ալի նամ Մըսըր վաթօ-րու թարաֆընտան սէլաթանմը, վէ Խըտիվ հազրէթլէրի թարաֆընտան սուրէթի մախսուսէտէ Գահրէտէն կէօնտէրիլէն իւմէրաի Մըսըրիէտէն իքի զաթ իլէ իքի եալէրը հարպ վէ Իսկէնտէրէտէ մուհաթընը վէ սա-լթանաթը Սէնիլիէ գօմիսիլիլի թարաֆընտան իլամ օլունան զէ-վաթ՝ մէգըիւր վաթօրա պիլաղիմէ, Ահմէտ էեուպ բաշա հազրէթլէրինէ րաթիմէի խօշամէտի իլիֆա իյլէ-տիքտէն սօնրա, միւշարիլէյ հազ-րէթլէրի՝ մէվնուտ մաեթլէրիլլէ պէլապէր սահիլէ չըղըլ, իլա-մէթլէրինէ թախսիս օլունան մա-հէլլտէ պիր միւտտէթ արամ իլէ, նալիլ իքրամ օլունգլտան սօնրա, հաղըր պուլունան իրէնի մախսու-սա րաթիլէն վէ Գահրէտէն միւթէ, վէճէիլէն Իսկէնտէրէտէն հարէ-քէթ իյլէմիշ տիր:

Ֆրանսըզ չիւմաեուլն պու կիւն սալթ պէշ պուլունգլ րատտէլէրին-տէ Գահրէտէն իշթիլաթաթը մախ-սուսէ իլէ գրաթ թախսուպ, պա-տէհու մէրաթիս թէպիրէքիէ իլիֆա գըլլընաճագ տըր:

Ջապիթիէ նաղըրը նաղիմ պէյ էֆ. վէ օրման վէ մատէն միւտիլի Գուհուլմէտան Պէտրու էֆ. հաղա-րաթը տիւնքի կիւն Պապը Ալիէն կիւնէք, սատրաղամ հազրէթլէ-րիլլէ պիր միւտտէթ միւլաթաթ իթմիլլէր տիր:

Ալմանիա վէ Սըրպիլման սէ-ֆիլլէրի տիւն Պապը Ալիէն աղի-մէթլէ, սատրաղամ վէ խարիճիէն նաղըրը վէ միւլթէշարը բաշալար հաղաթաթըյա միւլաթաթ իթմիշ-լէր տիր:

Տէօրաիւնիս օրտուի Հիւմա-եուլն (էրզինկէտան) կէօնտէրիլմէք իւզըն իշթիլարտան իւզուլմ կէօ-րիւնէն 1400 րէս աթըն իշթիլարտ հաղաթընտա մագալը Սէրաթէրի իլէ Մաճարիլմանտա քեային Շօյ-մէր նամ գուլմաիլա արաթընտա ճէրէեան իթմէքտէ օլան միւզա-քէրաթ նէթիլմէքըլիլ օլարագ օլ պապտէ պիր մուգալէլէ աղտ ի-տիլմիշ տիր:

Պիրինի գաֆլէ օլարագ պիր միգտար աթ հաթթա նիհանէթիլն տօղըս Տէրիսաաթէթ կէլէճէք ի-միշ:

Բուսիա սէֆիրի տիւն կիւն վէ Ալմանիա սէֆիրի կէլէն կիւն, Ին-կիլթէրա սէֆիրին շէլէֆինէ պի-րէր զիւնաթէթ վէրիլ, պու զիւն-աթէթլէրտէ պաղը զէվաթը միւթէ-պէլի տալլէթի օլարագ հաղըր պուլունմուշար տըր:

Ճաթօնիա տէվլէթիլն պահրիէ գապիլթանտան Մ. Թանագա՝ տիւն շէնրիմիլլէ մուլաթըլէթլէ, խարի-ճիէն նաղըրը հազրէթլէրինի գօ-նաղալընտա զիւնաթ իթմիշ տիր:

Տէտէ-աղաճտան Սէլանիէ գա-տար ինչաթը միւթէսալլէր օլան տէմիր հօլու իլին, Տէրիսաաթէթ ըրթըլմարը սահիլիլ իմթիւնաղը նամընա իմթիւնաղ վէրիլմէք իւզըն օլունգլուլն իլիլիլին Խըտմէթ դա-ղէթաթը եաղմը իտէ տէ, պուրաճա պունա տալիլ մալիւմաթը եօգ տուր:

Խըտիվ հազրէթլէրինի՝ րէտէ-րի միւթէվէֆա թէվիլի բաշաաան գալան միւտա հիսսէլինի ալմագ իսթմէթիլիլին Գահրէտէ զաղթա-լարը եաղմէք տիր:

Թան զաղթաթը՝ տէվլէթի Օս-մանիէնիլն ահվալը մալիլէսինտէն պահս իլլէտիլի սըրաաա, պիր սէ-նէլիք վարիտաթը տէվլէթ 17 միւ-եօն վէ մէսարիֆաթ իսէ 16 պու-լունգլ միլեօն իրաեա պալիլ օլուն-դունտան, 500 պին լիւրա ֆաղալի վարիտաթ գուհուր իլլէտիլիլին լի-սանը սիթաիլլէ եաա ու թիլքէտար իլլէմիշ տիր:

Թէնպէքի ինհիսարը մէմուրա-րընը վէզաիլի միւթէլլէթիլէրիլլէ թէնպէքի կէօնտէրմէք, սաթմագ վէ սաիլէնէ տաիր օլմագ իւզըն ճէմիլլէթի րուսուլիլիլէ իլէ ինհի-սար գուլմաիլա արաթընտա ճէ-րէեան իտէն միւզաքէրաթ նէթի-ճէսինտէ գարալիլի օլան նի-զալմաթ, թէտգիլի իլին Շուրաի տէվլէթէ արգ օլունմուշ տուր:

Թրապիլգօն վիլանէթիլնտէ Բի-զէ գաապաթընտա Բուլմ ճէմաա-թընա, վէ Մուսուլ վիլանէթի տա-խիլնտէ Ագրա գաապաթընտա Բիլտանի ճէմաաթընա մախսուս օ-լարագ պիրէր քիլիլիլ ինչաթընա միւտաաթէի սէնիլլէ էրզան պուլ-րուլմուշ տուր:

Շիլլէ վէ Գարթալ ճիհէթլէ-րինտէ գուհուր իթմիշ օլան պաղը էշգընանըն տէրաթթիլ զըմընտա Շէհրի էմանէթիլնէ պաղը թէտա-պիլի միւլէսսիլիլ իթթիլաղ գըլըն-մըշ տըր:

Տիւն տէրուլը քէօրիւ վաթօր-լարընտան պիրի՝ Ֆէնէր իսկէլէսին-տէն հարէքէթ իտէճէկի սըրաաա, վաթօրուն պաղը օ ճիվարտա պու-լունան տէնիլ համաթընա չարա-րագ, մէգըիլ համաթըն պաղը եր-լէրինի զէտէլէմիշ տիր:

Պաեաղիտտէն Մօնիլթէօրէ եա-ղըլարը նա կէօրէ, օրաաաթի ինկի-լիլ գօնուլունանէսի թէրէճէմանըն խանէսինէ խըսըղլար կիլիլ, պիր թաղըլ զիլլըյմէթ էշեա սիլգաթ իթմիլլէր տիր, Խըրըղլար բօլիս թարաֆընտան արանմագտա իմիշ:

Գաշաղըն էօնիւնիլ ալմագ իւզ-րէ, Եհմէն սէվաիլինտէ գօնու

զալըղլարը գուլանըլմաթընա ի-րաաթի սէնիլլէ շէրէֆուտաթը պուլ-րուլմուշ տուր:

Պիլթիլ վիլանէթիլնի կէնճ սան-ճաղընտա պու կիւնիլէրտէ պիլ գաշ քէրիլէ զէլլէլէ վուգու պուլմուշ իսէ տէ, պիր կէօնա սաղաթըլը օլմամըշ տըր:

Պու կիւն սապաճա գաղըլ Պօ-ղաղ-իլլէնտէ Եհնիքէյաէ հարիգ-զուհուր իթմիշ տիր:

Պաթուլմաան կաղ համալէսիլլէ կէլմէքտէ օլան պիր պիրիլ սէֆինէսի Սինօպթարաֆլարընտա ֆուրթուհա-եա թուլարագ, սէֆինէ բար-չալանմըշ, վէ 180 սանտըղ կաղ իլէ զարգ օլմուշ տուր: Տիլլէր բէք չօգ կաղ սանտըղլարը տէնիլտէն թօր-լանմըշ տըր:

ՏՕԳԹՕՐ ՎՈՒԼԳՕՎԻՉԻՆ ԳԱԹԻԼԼԻՐԻ

Կէլէնտէ մէմուրէն վէֆաթ իտէն Տր. Վուլգօվիլին գալթիլ վէ մուլ-եիլի գալթիլ օլմագ իւզըն, ճիւնա-եթթտէն պիր գաշ կիւն սօնրա գա-պըլթաճա տէրտէսթ իտիլմիշ օլան խրիսթօ վէ Մէրճան նոմարընտա իքի Պուլկարըն թահգըղաթը էվ-վէլիլիլէլիլ պիլ իքմալ, էվրաղը թահգըղիլէ կէլէնտէ տաիրէի Ատ-լիլէն թէվտի իտիլմիշ օլունգլ կի-պի, Ատլիլէն իսթիլաթ տարիէ-սինճէ իճրա օլունան թահգըղաթ նէթիլմէսինտէ, մէրգու մանտան Մէր-ճանըն գալթիլ վէ րէֆիլիլ Խրիսթօ-նուն մուլիլին գալթիլ օլունգլարը տէլալ վէ էմարաթը գանուլիլէ իլէ սապիլթ վէ էվրաղը թահգըղի-կէլիլ շու պիր գաշ կիւն զարֆըն-տա հէյեթթի իթհամիլէն թէվտի մուգարիլ օլունգլունտան, եաղըն-տա Մալէքէմէի ճիւնաթթտէ մու-հաքէմէնէ պաշանաճաղը թապիլ տիր:

ՍԱՐԻԱՖԻԵ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԼ

Գալաթա 24 մարտ	
Գ. ումուլի 23 մարտ դար.	24 17 1/2
Գ. 24 ալըլ, տուպը գ. ք.	24 19 17 1/2
Իւնիֆիլիէ գաա.	
Սէրի A. Ա. Խաթիլարագ	47 35
« B. Բ.	27 40
« C. Գ. Գ. ք.	21 49
Բուլմիլ շըմիլտըֆէրի	72 37 1/2
Աղշէ ֆալիլի	07 00
Բաթըր	00 00
Հէվալէսիլ	15 00

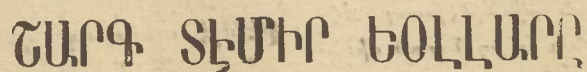
ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՍԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7 40
Իսթանպուլ պանգաթը	4 15
Սօսիլթէ ժէնէրալ	4 12
Թրաքիլ	6 00
Սօսիլթէ ժէնէրալ պանգաթը	4 15

ԱԳՁԵԼԵՐԻՆ ՅԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիւրա 100 զրուշտան 2ր. Բր.	
Պէեաղ Մէհիլիլի ֆարգը	108 14
Մէթալիլ	98 00
Պէլիլ	102 00
Ալթըլ	102 00
Ինկիլիլ լիւրա	110 06
Ֆրանսըզ ալթուլ	87 22
Բօլ	89 35
Գրէմիլ ալթուլ	51 10
Գարաթիլ գալմէսի	08 85
Թահիլաթը Օսմանիլիէ	76 15
Թահիլաթը Օսմանիլիէ գ. ք.	76 15

Գ.Ա.Թ.Ա.Ր ՆՈՒՄԷՐՈՍՈՒ

Գ.Ա.Թ.Ա.Ր ԶՈՒՄԻՐՕՍՈՒ

Հաճմի քիւչի: ք էշեա պիլա իսթիսնա հէր գաթարտա գապուլ օլունուր: — Հաճմի պիլեիւք էշեաա կէլինճէ պունլար աճադ Տէրլիսա
տէթ իլէ Մադրի-քէյ արասընտա քեալին մէվգըլէր արասընտա աճէտշիւտ իտէն թրէնլէր իլէ նագլ վէ իրալ օլունապիլէճէք տիր:

տաթի իւլէ իմաստը, վէ խաֆիֆիւկիյէն
պէհրապէր տաեանըզլըղը, վէ թապիւի
սուլէնիւլէ պէնդէմէսի ճիւնէթլէ, էվրօրա-
ճա շէօնիւթէ գազանմըշ վէ էն միւքէմ-
մէլ ատա օլունմազ տա պուլունմուշ օ-
լան գատշու նամ լաւթիքտէն վէ եա
ալթիունտան օլարագ էն ճէտիա ուուլ
իւզրէ լէգապէթ իւլունմաեանմազ աէ-
րէճէտէ ալէա տիշ իմալի, վէ գաւար-
սըզ իւսճաթր իլէ տիշ թաթհիւրիլ զըմըն-
տա տիւքէեաննա կէլճէք օլան զէվա-
թըն քեաֆֆէսի սիւրաթ իլէ վէ քեա-
միլէն նայիլի միւրատ օրաճաղարը վէ
թապիպի միւսթիւյա էնր կիւն սապաճ-
լաեան տալթաթիւնկա սաաթ ճուլն իթիլ-
պարէն էօյլէտէն Գ սաաթ սօնրաեա գա-
տար վիզիթա գապուլէ իթտիկի՝ քէսիւր
իւլմիլգատար միւլէթէրիլէրիւնէ իլան օ
լունուր

Մամուլաթը մահելեհեմիզտէն պուլունան ապաիի մէջքիւ ինչ, դայթ կիւզէլ պիր սուրէթտէն իմալ իսիլմիշ օրուպ, իւզէրինտէ պուլունան կիւմիւ եիւզ աեաւր խալիս ճինստէն օրուուդը հաստէ, իսթ իմալինտէ թէքմի կիւմիւշ վաճանիտէն հիշ Քարպը օյմաուրը, ըէք չօզ զվաթըն պիլզաթթ մուպաե եաա իտիլթ իսթ իմալ իթ մէլէրիլտ սապիթ օյմուշ օրուուրունտան, իշթ իրաւըն արգու իտէն զէվաթըն իսթմանպօտաա, Ձարուր ըէպլրտէ վազը վարազըն իանը ալթ դաթնաա Յօլլանի թօլլանըն Չ նիւմէր ինչ մուրազգաւ մաւ զոգաարաա իսթաննաթ իարը լազըմ կէլտիկի իան օլունօր :

Մամթպաամբղատա, էլսինէյի միւլթէլիֆէ իլէ, եանի երմէնիճէ, թիւլըքճէ, Ֆրանսըքճա վէ Ռումճա զազէթա, քիթապ, ըլսալէ, տիւեիւն վէ ճէնազէ պիլէթէլի, Գարթ տը վիզիթ, Հէր նէվ իւանաթ քեաղըտլարը վէ սալիբէ զաեէթ թէմիլ, վէ միւլթէրիւբի խօշնուտ իտէճէք սուրէթտէ միւլթէտիլ վէ էմսալինէ նիսպէթլէ էհվէն ֆիեաթլէ թապ օլունմադտա օլտուղու, վէ թաչըալարտան մէգքիլ լիսանլարտա մամթպաամբղա տողըուտան տօղըու եախօտ պիլվաաըթա վուգու պուլաճազ սիբարըչաթլն ազ պիլ միտտէթ զարֆլնտա վէ քէզալիք էհվէնյիեէթլէ իճրա իտիլպ մահէլլէրինէ թէպլմ իտիլճէհի, վէ պու եօլտա սիբարըչաթ իչին, ըուխսաթը րէսմիեէսի իսթիհսալ իտիլմէսի լազըմ հէլէնլէրին իսթիհսալը ըուխսալթ խուսուեշնրն տախի մամթպաամբղ թարաֆլնտան տէրիւհտէ օլունաճազը, մալիւմի աամմէ պուլըուլմազ իւզըրէ, իսասէթէն իլան օլունուր:

ԳՐԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒՆ 132		ԳՐԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒՆ 131	
ՎԵՆԵՐ ԲԱԳՐԱՐ ԻՐԹ. ՎԷ ԲՆԵՂՆԷ. ԿԻՆԿԷ. ԻՆ ԿԱՐԵՔԷԹ ԻՈՒՆԵՐ .		ՎԵՆԵՐ ԶԱՐԿԵՆԱԿԻՆ ՎԷ ՃՈՒՄ ԻՐԹԷՆԻ ԿԻՆԷ. ԻՆ ԿԱՐԵՔԷԹ ԻՈՒՆԵՐ .	
ՍԹԱՍԹՈՆ	Ս. Տ.	ՍԹԱՍԹՈՆ	Ս. Տ.
Էտիրեն	Հարքթ. Ագչ. 3 00	Տօղրեոճա Պուրկաս-Եմպոյու-Թըրնո-վաեա Հարքթ. Իոտն թրէն իլէ մթնաս. (Սալը վէ ճուճաա կիւնէրի)	
Գաաքէջ	» 3 52	Պուրկաս Հարքթ. Ագչ. 9 40	
Մուպթաֆա-բաշա	{ Կիսուլ » 4 42	Հանպուլ » Սապ. 2 40	
	{ Հարքթ. » 5 02	Ջարչէնպիկ վէ ճուճ. ԻրԹ. Կիւնէրի	
	{ Կիսուլ » 6 20	Թարնոփա-Սէմէնլի Կիսուլ Սապ. 7 20	
	{ Հարքթ. » 6 40		
Թըրնոփա-Սէմէնլի Կիսուլ	» 7 28		
		Թըրնոփա Սէմէնլի Հարքթ. Սապ. 7 5	
Տօղրեոճա Թըրնոփ-Եմպոյու-Պուրկասա Հարքթ. Իոտն թրէն իլէ միւթէսաուրք		Հարմանլը { Կիսուլ » 8 4	
(Բազար Իրթէնի ճուճաա Իրթէնի)		{ Հարքթ. » 9 3	
Թըրնոփա-Սէմէնլի Հարքթ. Ագչ. 9 15		Մուս թֆա բաշա Կիսուլ » 10 40	
Կանպուլ Կիսուլ » 2 00		Հարքթ. » 11 56	
(Սալը վէ ճուճաա կիւնէրի)		Կաաքէջ » 12 16	
Պուրկաս Կիսուլ Ագչ. 6 58		Ետիրեն Կիսուլ Ագչ. 12 06	
		2Իգիկլի տաղճաղար, աղչամ սաաթ 6	
		վէ սապլի սաաթ 5.59 արաաընտաքի	
		կաղթը Իրաեէ Իոտնլէր.	